

PUT KA PRAVDI

Ministarska konferencija: JAČANJE REGIONALNE SARADNJE

Suočavanje Zapadnog Balkana

Organizovani kriminal ima posebnu težinu u regionu Balkana i mogao bi da ugrozi njegovu stabilnost i integraciju u EU

Dvodnevna konferencija ministara pravde, unutrašnjih poslova i tužilaštava "Suočavanje sa izazovima organizovanog kriminala i teškim krivičnim delima na području Zapadnog Balkana", koju su organizovali Ministarstvo pravde i Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije, svečano je otvorena 28. septembra 2009. godine. Skup je otvorio predsednik Srbije Boris Tadić, a u uvodnom delu učesnicima su se obratili i potpredsednik Evropske komisije Žak Baro, šefa Misije OEBS-a u Srbiji Dimitrios Kipreos, ministarka pravde Snežana Malović i ministar unutrašnjih poslova Ivica Dačić. Otvarajući konferenciju, predsednik Tadić istakao je da je Srbija danas apsolutno odlučna da zada konačan udarac organizovanom kriminalu i da u ovom procesu računa na podršku suseda i Evropske unije.

Predsednik Srbije Boris Tadić je pozvao zemlje regiona da se uključe u zajedničku borbu protiv organizovanog kriminala koji je "regionalni i transnacionalni problem" i apelovao na učesnike skupa da integrišu sisteme u borbi protiv kriminala jer će, u suprotnom, uslediti novi izazovi čija će posledica biti zaustavljanje ekonomskog rasta.

"Cenu toga platiće u godinama koje dolaze i evropska društva", ocenio je Tadić i dodao da je pitanje borbe protiv organizovanog kriminala od najvećeg mogućeg značaja ne samo za zemlje regiona, već i za EU. On je dodao da je sadašnji trenutak izuzetno važan za podizanje efikasnosti u borbi protiv organizovanih kriminalnih grupa svih država i saradnju na prostoru čitave Evrope. Takva saradnja nije moguća bez perspektive integracije u Evropsku uniju svih zemalja regiona, ni bez saradnje obaveštajnih grupa i bezbednosnih sistema tih zemalja, naveo je Tadić. Predsednik je istakao da je Srbija u borbi protiv organizovanog kriminala postigla zavidne rezultate, ali da to nije dovoljno i da ostaje trajno privržena tom cilju.

Potpredsednik Evropske komisije za pitanja pravde, slobode i bezbednosti Žak Baro istakao je da organizovani kriminal ima posebnu težinu u regionu Balkana i da bi mogao da ugrozi njegovu stabilnost i integraciju u EU. On je naveo da organizovani kriminal obuhvata trgovinu narkoticima, organima, ljudskim bićima, ilegalnom imigracijom i da se novac koji se tako pribavlja koristi se za dalje kriminalne aktivnosti, ističući da je samo prošle godine preko Balkana prokrijumčareno 100 tona heroina, vrednog 416 miliona evra. Baro je ocenio da se u regionu ulažu napore u borbi protiv organizovanog kriminala navodeći usvajanje odgovarajućih zakona, reformu snaga reda i razvijanje regionalne saradnje. On je

posebno pozdravio delovanje Inicijative za saradnju u jugoistočnoj Evropi kao dobar primer saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala u regionu i naglasio da su u suzbijanju organizovanog kriminala pravi test efikasnosti presude i zaplena imovine stečene kriminalnim aktivnostima. Kao najveće izazove, potpredsednik Baro je naveo sajber kriminal, trgovinu ljudima i ekonomski kriminal, uključujući korupciju koja olakšava nelegalne aktivnosti i sprečava sprovođenje zakona. Stoga je naglasio da je potrebno osnažiti mehanizme protiv korupcije. Baro je takođe ukazao da vlade zemalja regiona moraju preuzeti odgovornost u borbi protiv organizovanog kriminala jer građani očekuju odlučan odgovor a, kako je istakao, poverenje građana je uslov demokratije.

Šef misije OEBS-a Dimitrios Kipreos istakao je da OEBS podržava vlade regiona u unapređenju regionalne saradnje i posebno u borbi protiv organizovanog kriminala. On je ocenio da organizovani kriminal nije samo pitanje bezbednosti već i društveno pitanje i dodao da se u akcijama protiv organizovanog kriminala ne smeju ugrožavati ljudska prava.

Ministarka pravde Snežana Malović otvorila je pitanje potpisivanja multilateralnog sporazuma kojim bi se uredilo pitanje izručivanja okrivljenih za organizovani kriminal u regionu zapadnog Balkana i ukazala na činjenicu da zbog toga što poseduju dva ili tri državljanstva, počinioci nekih krivičnih dela ostaju van domašaja pravde. obraćajući se učesnicima skupa ministarka pravde Srbije istakla je da Vlada Srbije neće dopustiti da organizovane kriminalne grupe imaju iluziju da mogu biti jače od države i da ugrožavaju njenu snagu i autoritet. Ona je naglasila da je uz evropsku perspektivu, obračun sa organizovanim kriminalom jedan od glavnih političkih ciljeva Srbije. Ministarka Malović je naglasila da je organizovani kriminal međunarodni i prekogranični fenomen i da je neophodno da države regiona, njihovo pravosuđe i policije intenziviraju saradnju.

Ministar unutrašnjih poslova Srbije Ivica Dačić istakao je da je saradnja u borbi protiv organizovanog kriminala jedna od najvažnijih oblasti za razvoj regiona i naveo da nema borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije bez regionalne saradnje. On je dodao da niko ne sme biti jači od države, koja organizovano i najstrožije kažnjava i sprečava sve koji se bave kriminalom i korupcijom.

Skupu su prisustvovali ministri pravde Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije i zamenik ministra pravde Italije, ministar pravde i unutrašnjih poslova Mađarske, kao i ministri unutrašnjih poslova iz regiona. Takođe, u radu konferencije su učestvovali i visoki predstavnici 16 zemalja među kojima su i Austrija, Nemačka, Španija, Švedska, Švajcarska kao i predstavnici Saveta Evrope, Evropske komisije, Europola, Jurođžasta, Interpola, OEBS-a i drugi.

SNEŽANA MALOVIĆ, ministarka pravde Republike Srbije Evropska Srbija neće tolerisati kriminal

Beograd 28.septembar 2009.godine, Palata SRBIJA

Poštovani gospodine predsedniče, potpredsedniče Baro, uvažene kolege, dame i gospodo, zadovoljstvo mi je da vam se obratim na ovako važnoj konferenciji, i želim da se zahvalim svim delegacijama i gostima na učešću u radu ovog međunarodnog skupa koji će, sigurna sam, doprineti unapređenju sveukupne regionalne saradnje, a posebno saradnji u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala.

Danas ćemo – uverena sam – sa Zapadnog Balkana poslati poruku celom svetu, da smo odlučni da se uhvatimo u koštac sa pojavama koje podrivaju samu srž demokratije i osnovne civilizacijske vrednosti, da smo u borbi protiv organizovanog kriminala izbrisali granice između naših zemalja. Poručujemo im da ćemo kroz primenu svetskih i evropskih pravnih standarda, jasno reći da mafija na prostorima naših država neće imati mira.

Činjenica je da je organizovani kriminal najmalignija forma kriminaliteta, koja, ako joj se efikasno „ne stane na put“, podmuklo tinja u samom temelju države. Organizovani kriminal je postao eminentno međunarodni i prekogranični fenomen. Ukoliko kao region nastojimo da se efikasno obračunamo sa ovim oblikom kriminala, a uverena sam da je to zajednički cilj koji svi danas delimo, neophodno je da države regiona, njihova pravosuđa i policija, učine dalje i nove korake u pravcu intenzivne i plodne saradnje.

Uspostavljene su respektabilne državne institucije koje se bore protiv organizovanog kriminala, postoji jasna politička volja u svim zemljama regiona, i što je najvažnije, naši građani vaze za pravdom. Borba protiv svih najtežih oblika kriminala podrazumeva snažne, stabilne, efikasne i odgovorne državne institucije, pre svega, nezavisno i nepristrasno sudstvo, odlučno, hrabro, profesionalno i tehnički opremljeno tužilaštvo, ali i političare koji snose odgovornost za brzinu donošenja adekvatnog zakonskog okvira. Zakoni su oružje u rukama profesionalaca, i ako su oni dobri, efekat je izvestan.

Upravo je zahvaljujući zavidnoj saradnji policije i tužilaštava Srbije i Bosne i Hercegovine, Srbije i Hrvatske, u poslednje vreme razbijeno nekoliko razgranatih i izuzetno opasnih kriminalnih grupa, kojima je mesto izvršenja krivičnih dela bio Zapadni Balkan, ali i zemlje Evropske Unije. Primeri dobre saradnje između pravosudnih organa - posebno želim da pomenem saradnju tužilaštva Srbije i Hrvatske u oblasti ratnih zločina gde su dokazi ustupljeni jedni drugima za 26 predmeta - uzor su i nama, političarima kako se dobrom saradnjom doprinosi efikasnoj zaštiti interesa naših građana.

Ministarstvo pravde je izradilo niz važnih zakona, koji su usvojeni u Narodnoj skupštini Srbije, čime je omogućeno da naši javni tužioci i sudije, dobiju adekvatna pravna sredstva za deletvornu borbu sa organizovanim kriminalom. Tu bih posebno istakla Zakon o oduzimanju imovine stečene vršenjem krivičnih dela, Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, Zakon o izmenama i dopunama Krivičnog Zakonika, kao I Zakon o izmenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku.

Nadam se, da ćemo na ovom i ovakvim skupovima rešiti probleme koje kriminal koristi da bi sticao bogatstvo, kao što su problemi da građani naših zemalja poseduju po dva, tri i više državljanstava, probleme paralelnih istraga, nedostupnosti izvršilaca krivičnih dela pravdi...Zato je neophodno da u budućnosti se potpiše jedinstven sporazum zemalja Zapadnog Balkana kojim bi se, između ostalog, uredilo i pitanje izručivanja domaćih državljana okrivljenih za krivična dela organizovanog kriminala ali i nekih drugih oblasti po precizno utvrđenim kriterijumima.

Vlada Srbije je jasno definisala svoj Evropski put. Evropa nije samo geografski pojam, to je i sistem vrednosti i pravila koje ovde želimo da prihvatimo i primenimo. U takvom sistemu vrednosti nema mesta za kriminal i korupciju. Ne samo da nećemo dozvoliti da organizovane kriminalne grupe ugrožavaju snagu i autoritet države, već im nećemo dopustiti da one ikada imaju opasnu iluziju da mogu biti jače od države.

Podjednako je važno i omogućavanje da samo najbolji, najstručniji i najsavejniji nosioci pravosudnih funkcija, budu javni tužioci i sudije koji će postupati u krivičnim postupcima čiji su predmet krivična dela organizovanog kriminala. U tome će, u slučaju Srbije, svakako doprineti jedna od najvažnijih sistemskih reformi koja se u ovom trenutku sprovodi - sveobuhvatna reforma pravosuđa. Rukovodeći se idejom da „svi zakoni vrede samo onoliko koliko vrede ljudi koji te zakone primenjuju“ ,tvrdim Vam da će u Srbiji nezavisni, samostalni, savejni, stručni, efikasni i hrabri primenjivati zakone koje smo doneli.

Takvim sudijama i tužiocima želim da poručim da će pravosuđe u Vladi Republike Srbije, ministarstvima pravde i policije imati stalnog partnera i da ćemo se uporno i tvrdoglavo truditi im stvorimo odgovarajuće tehničke, materijalne i zakonske uslove.

Na kraju, želim svima da poručim: Srbija demokratije pobedila je mafijašku Srbiju koja je ostavila krvavi trag, onu u kojoj je ubijen premijer, u kojoj su državne pljačke bile svakodnevnica, Srbiju u kojoj su ubijani politički protivnici i novinari.

Imamo obavezu da budućim generacijama, našoj deci, ovde na području Zapadnog Balkana, omogućimo da sa svojim prijateljima iz Evrope budu deo evropske porodice. Ne možemo generacijama koje dolaze ostaviti teret i obavezu iz prošlosti, dozvoliti da oni žive u društvu u kome prilagodljivi organizovani kriminal diktira pravila. Taj problem moramo mi rešiti. Sada.

To je glavni politički cilj Srbije, to je put kojim će se pravosuđe Srbije definitivno kretati.

Gospodine Predsedniče, gospodine Baro, dame i gospodo, obećavam Vam: demokratska evropska Srbija, Srbija budućnosti neće tolerisati kriminal.